

mezi nároky z právních jednání správce podstaty. Není to tedy pohledávka útrat konkursního řízení ve smyslu právě vyloženém, složená záloha není určena k úhradě takovéto pohledávky a není proto navržená exekuce přípustná.

Čís. 16406.

Zaručil-li se vyrovnací rukojmí jen za zaplacení vyrovnací kvoty, aniž zároveň převzal závazek, že ručí za uvedenou kvotu, dokud nebude zaplacena celá snad později oživlá pohledávka, zaniká rukojemský závazek, jakmile byla zaplacena částka rovnající se vyrovnací kvotě, třebaž pro opožděnost konaných splátek nastalo oživení celé původní pohledávky. V takovémto případě nemůže věřitel užití předpisu § 1416 obč. zák. a započítati opožděné splátky nejprve na nezaručenou část pohledávky a teprve po té na její zaručenou část.

(Rozh. ze dne 20. října 1937, Rv I 1103/36.)

Žalovaní Růžena B. a Jana N. se při vyrovnacím roku dne 23. července 1931 ve vyrovnání Josefa B. zaručily jako rukojmí a plátkyně za 50% vyrovnací kvotu původní žalobcovy pohledávky 12.247 Kč pod ztrátou lhůt. Vyrovnací kvota byla splatná ve splátkách dne 1. září 1931 3%, 1. října 1931 3%, 1. listopadu 1931 2%, 1. prosince 1931 8%, 1. března 1932 8%, 1. června 1932 8%, 1. září 1932 8%, 1. října 1932 5%, 1. března 1933 5% s 10denním respirem. Vyrovnací dlužník zaplatil v nepravidelných lhůtách opožděně celkem 6.160 Kč, takže celá původní pohledávka oživila. Tvrdě, že si odpočetl vykonané splátky na nezaručenou oživlou část vyrovnací pohledávky, domáhá se žalobce zaplacení 6.123 Kč na žalovaných rukojmích. Soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu. Důvody: Prvý soud uznal hledíc na § 1416 obč. zák. žalobu odůvodněnou i v příčině rukojemského závazku spolužalovaných Růženy B. a Jany N., ježto žalobce měl právo odečísti konané splátky 6.160 Kč z nezaručené pohledávky. Žalované právem napadají tento právní názor prvního soudu. Ustanovení § 1416 obč. zák. nelze užití v souzené věci, neboť žalobce nemá proti dlužníku Josefu B. několik pohledávek, nýbrž jen jednu, totiž pohledávku ze zápůjčky ve výše uvedené částce, která po částečném zaplacení a omezení činí 6.832 Kč 10 h, a není proto možno přisvědčiti výkladu, že se platy na ni konané týkaly jistiny, která je dlužníku obtížnější než ta, na kterou bylo placeno. Žalobce odůvodňuje žalobní nárok tím, že celá jeho pohledávka oživila pro opožděné placení vyrovnací kvoty. Proto částky, které byly placeny již po oživení celé pohledávky, mohou býti zaúčtovány jen na tuto celou pohledávku a nelze rozeznávat mezi zvláštní jistinou zaručenou a zvláštní jistinou nezaručenou. Žalované Růžena B. a Jana N. se zaručily za 50% žalobcovy pohledávky, a když je tato částka, jak jest nesporno, zaplacena, nelze jejich rukojemský závazek rozšiřovati nad tuto částku. V protokole ze dne 23. čer-

vence 1931, č. j. Kv 76/31-7, jest uvedeno: »za obnos ten zaručuje se se R. B. a J. N.«. Je proto zřejmé, že se jejich rukojemství vztahuje jen na 50% žalobcovy pohledávky a nikoliv na její zvláštní část. Kdyby se důsledně pokračovalo v žalobcově konstrukci prvním soudem převzaté, došlo by se k závěru, že závazek žalovaných vyrovnacích ručitelek vůbec zanikl již tím, že žalobcova pohledávka oživila, neboť tím přece zanikl žalobcův nárok na splátky, a když podle jeho názoru ručí jmenované ručitelky za tyto splátky, tedy by jejich závazek pominul s hlavním dluhem. Širozený výklad uvedeného právního poměru jest ten, že se spolužalované ručitelky zavázaly do 50% pohledávky, a když těch 50% bylo zapláceno, že jsou svého závazku zbaveny, při čemž jest zcela vedlejší, zda si žalobce zaúčtoval zaplacené peníze jako splátky na vyrovnací kvotu, či na ostatní část své pohledávky. Neposoudil proto první soud spornou věc v tom směru po právní stránce správně a jest odvolání žalovaných ručitelek odůvodněno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

S hlediska dovolacího důvodu podle § 503 č. 4 c. ř. s. zastává žalobce mylný právní názor, že soudní vyrovnání jest pokládati za novaci. Již v rozhodnutích č. 5281 a 3773 Sb. n. s. byl vysloven a odůvodněn opak, že totiž soudní vyrovnání není novace pohledávky, nýbrž že vyrovnací pohledávka zaniká co do částky převyšující vyrovnací kvotu a že původní pohledávka trvá co do nedoplatku jen jako nežalovatelná obligace. Je proto mylný i další dovolatelův závěr, že při oživení pohledávky podle čl. III. zák. č. 99/1923 Sb. z. a n. a § 57 vyr. ř. č. 337/1914 ř. z. lze užití § 1416 obč. zák., neboť ani tu nejde o novou pohledávku, poněvadž se nezměnil právní důvod pohledávky (§ 1376 obč. zák.), nýbrž jde jen o změnu ve výši a splatnosti oné pohledávky.

Nepřípadně se dovolává dovolatel rozhodnutí č. 4559 a 8877 Sb. n. s., podle nichž jest věřitel oprávněn splátky jediného dluhu započítati na onu část pohledávky, která je méně dobře anebo která není vůbec zabezpečena. Neboť tam nešlo o to, jak lze započítati opožděně placené splátky na dluh vyrovnacího dlužníka v poměru k vyrovnacím rukojmím, nýbrž dotčená otázka byla v nich řešena nehlédíc na vyrovnání. Ale i tam bylo vysloveno, že nelze užití § 1416 obč. zák., a jen z úmyslu dlužníkovy bylo vyvozováno, že placením splátek chtěl uhraditi nezajištěné anebo méně dobře zajištěné splátky, kterýžto jeho úmysl byl jako samozřejmý odůvodněn požadavky úvěrového styku. V souzeném případě však takový úmysl dlužníka nelze z ničeho vyvoditi, neboť žalobce netvrdil, že dlužník měl takovýto úmysl, a neuvedl žádných skutečností, které by odůvodňovaly takový závěr. Bylo jen tvrzeno, že dlužník platil vyrovnací splátky opožděně, že proto pohledávka v původní výši oživila, a poněvadž ji nezaplatil celou, že jsou rukojmí povinni zaplatiti zbytek, pokud nepřesahuje 50% vyrovnací kvotu. Z toho však neplyne, že dlužník platil opožděně v úmyslu, aby zmařil vyrovnání,

a že proto mýnil splátkami uhraditi nezaručenou část celé pohledávky. Než uvedené rozhodnutí se nehodí na sonzený případ i z jiného důvodu. Vyrovancí rukojmí se zaručili za 50% kvotu za předpokladu, že ostatní část pohledávky zaniká, a nepřevzali závazek, že ručí za 50%, dokud nebude zapláceno celých 100% snad oživlé pohledávky. Rukojemství nemůže býti podle § 1353 obč. zák. rozšiřováno dále, než se rukojmí sám prohlásil. Zavázali se tudíž vyrovnací rukojmí jen k zaplacení 50% kvoty celkové pohledávky nehledíc na to, zda zaplacením 50% pohledávky bude uhrazena 50% vyrovnací kvota krytá rukojemstvím anebo neztracený 50% zbytek pohledávky. Je proto bezvýznamné, zda vyrovnací dlužník mýnil splátkami uhraditi vyrovnací kvotu anebo část přesahující vyrovnací kvotu. Stačí, že zaplatil 50% pohledávky.

Čís. 16407.

I. Smlouva o převzetí zastoupení advokátem je smlouva o dílo. Ne-li ujednáno něco jiného, jest odměna za dílo splatná ihned po skončení díla, a tímto okamžikem se počíná i promlčení pohledávky.

II. Pohledávky uvedené v § 1486 obč. zák., jichž splatnost nastala v době mezi 1. dubnem 1925 a 1. dubnem 1928, se promlčely uplynutím tříleté lhůty od okamžiku jich splatnosti.

III. Jestliže klient nesvolil k srážce pohledávky, která advokátovi vznikla proti klientovi na výlohách a odměně, nýbrž popřel správnost a výši advokátovy pohledávky, není advokát oprávněn o své újmě ani sraziti si svou pohledávku za klientem z hotových peněz, došlých ho pro klienta, ani je zadržovati, ani si započísti svou pohledávku, nýbrž jest povinen hotové peníze pro klienta přijaté na žádost klientovi vydati, nemá-li jich upotřebiti podle příkazu zcela nebo zčásti jinak.

Zákonné zástavní právo k hotovým penězům až do výše sporné pohledávky za zastupování klienta přísluší advokátovi teprve jejich složením u soudu.

IV. Nárok klienta na vydání toho, co bylo pro něho u advokáta složeno, se promlčuje v obecné (30leté) lhůtě promlčení.

(Rozh. ze dne 20. října 1937, Rv I 1889/37.)

Srv. rozh. č. 2773, 10028, 11209, 10454, 8488, 10169, 10984 Sb. n. s.

Žalovaný advokát konal pro žalobce od 2. ledna 1924 právnické práce a podle zúčtování ze dne 16. listopadu 1929 účtoval za ně žalobci za rok 1924 1.470 Kč 40 h, za rok 1925 438 Kč 30 h, za rok 1926 až do 5. srpna 1926 839 Kč, celkem tudíž 2.747 Kč 70 h. Tvrdě, že uvedené palmární pohledávky žalovaného jsou již promlčeny a že není žalovaný oprávněn ani sraziti si je ze žalobcových peněz, jež žalovaného pro žalobce došly, ani je zadržovati pro svou promlčenou pohledávku,